

*Libenti animo concedimus benedictionem apostolicam
omnibus et singulis qui operam dabant aedificationi
ecclesiae supradictae*

Ex aedibus Vaticanis die 16. Junii 1915

Benedictus PP. XV

BUTLLETÍ
DE
SANTA MARIA DEL COLLELL

SISÉ BIMESTRE DE 1924

N.º 38

AMB CENSURA ECLESIASTICA

EL COLLELL A TRAVÉS DELS SEGLES

Lo que fou el Collell en els segles que passaren, les glòries dels temps dels monjos, quins umplien aquestes valls de salms i melodies, els records dels segles de la comunitat mig-aval, veritable asceteri i escola d'amor a Jesucrist i a la Verge, els treballs de recerca per a la reconstitució del passat del Collell, les notes monogràfiques que plomes ben trempades ens han deixat, ... tot ço son coses ben adients pel caràcter del nostre BUTLLETÍ, i que'ls devots de Santa Maria han de rebre ben de grat en aquesta nova Secció que avui apareix. Tant-de-bò que la seva lectura desvetllés a tants amics que podrien ajudar-nos en els treballs de recerca, regirant arxius i desxifrant pergamins. ¡Oida, com s'espairia la boirina que embolcalla el nostre historial en els temps ascencials!

De moment no podem deixar de donar continuació a la història inèdita que escrigué un antic professor, Mn. Josep Boera, i que per causes ben involuntàries portem interrompuda des del n.º 22.

HISTORIA DEL SANTUARIO DE NUESTRA SEÑORA DEL COLLELL

DESDE SU ORIGEN Y FUNDACIÓN HASTA EL PRESENTE

por el Rdo. D. José Boera, profesor que fué de este Seminario-Colegio

CAP. VIII

PRIVILEGIOS CONCEDIDOS AL SANTUARIO DE NTRA. SRA. DEL COLLELL

(Continuación)

Consecuencia de esto fué, que ningún oficial del Rey ejercía jurisdicción alguna dentro los límites de esta Casa; ni faltan casos de haber sido restituídas, en virtud de dicho Privilegio, personas que las Justicias de Besalú habían aprehendido en las dependencias de este Santuario, como lo expresa una nota de la siguiente forma:

En el año de 1633, los señores Domingo Cososes de Bordils, Bautista Hisart de Ridaura, Jose Vidal de Sors, Ramón Jordana de Sors y Jerónimo Escobés de Cors fueron capturados a la presente Casa y Capilla por Jerónimo Piferrer, Subveguer de la villa de Besalú, por haberse retirado de la compañía del Duque de Cardona desde la villa de Rosas; pero que fueron devueltos enseguida por orden del mismo Duque, quien mandó que se escribiera la presente memoria en los libros de la Casa, para favor del Santuario y de sus ministros; de lo que doy fé yo Rdo. Gerardo Vila, cual otro de los Pbro. residentes en la presente Casa del Collell.

Y otra que dice así:

Digo yo Pedro Juan Planaferrana, Subveguer de la Veguería de Besalú en el presente trienio, que habiendo capturado la persona de Pedro Fábrega de Mieras, y visto después algunos privilegios que tiene la dicha Casa y Capilla, los cuales no he podido examinar con la detención debida, por no habérmelo permitido la lluvia, devuelvo el dicho prisionero a la presente Casa con la advertencia, empero, que la dicha restitución no tenga valor de posesión en favor de la Casa del Collell, ni tampoco la dicha presa valga para posesión de la Veguería de Besalú. Hoy a los 2 de Junio de 1697.

Finalmente, concluyo este capítulo con la licencia del Comisario de la Sta. Cruzada, permitiendo a los acaptadores de este Santuario demandar limosnas y acaptirios para la Casa y Capilla del Collell, según estaba ya prevenido en el Privilegio del Salvaguardia: es como sigue:

Nos el Comisario y Juez apostólico de la Sta. Cruzada, y demás gracias en la presente ciudad y obispado de Gerona, especialmente deputado y subdelegado, con tenor de la presente, en virtud de Sta. Obediencia, y bajo pena de 200 ducados de oro en caso de contravención, aplicables a la expedición de la guerra contra infieles, y en subsidio de excomunió mayor, decimos y mandamos a todos y a cada uno de los Predicadores, Receptores, Comisarios y otros oficiales, ministros de la Sta. Cruzada, que desde esta hora en adelante no impidan directa ni indirectamente las demandas de limosnas, que se hacen por parte de los Administradores de la Casa y Capilla de Ntra. Señora del Collell, construída en la parroquia del Torn del presente Obispado de Gerona, haciendo aquellas *hostiatim* por medio de Juan Maspoeh, trabajador y habitante en dicha Capilla, y colector por la presente ciudad y Obispado, con tal que no publiquen ni prediquen gracias, indulgencias ni perdones, ni hagan padrones, ni den imágenes, candelas, ni otras insignias, ni en nada contravengan los decretos del Sagrado Concilio Tridentino, ni las instrucciones del Ilmo. y Rndo. Señor Comisario Gen. de dicha Sta. Cruzada, los cuales decretos e instrucciones queremos sean observados en todo y por todo; ni haciendo aquellas en los dos meses de Febrero y Marzo, en los cuales viene actualmente la publicación de la Bula de dicha Sta. Cruzada. Item, bajo las mismas censuras y penas decimos y mandamos a todos y a cada uno de los notarios y otras personas, que del presente Cartel no saquen trasunto alguno; antes bien queremos valga por original, desde el día presente hasta el último de Mayo del año próximo venidero de mil setecientos treinta y seis. Dada en Gerona en primero de Junio de mil setecientos treinta y cinco.

De Taverner Subdo. Apos.º

ASSOCIACIÓ D' ANTICS ALUMNES

EL COLLELL ESCOLA DE CIUTADANIA CRISTIANA

*Ponència presentada a la III Assemblea (1924)
d'Antics Alumnes per D. Joaquim Coromina
Gispert, vice-president de la Directiva.*

MOLT ILTRES. SENYORS,
REVERENDS SACERDOTS,
BENVOLGUTS ASSEMBLEISTES:

No esperin de mi un estudi ben ordenat del tema que acabo d'anunciar. Ni les moltes ocupacions meves m'han permés el repòs necessari per a meditar serenament sobre l'assumpte, ni, encar que hagués pogut fer-ho, hauria, segurament, per la meva insuficiència, lograt presentar un treball digne d'un públic tan intelligent, com el que formen els aquí reunits, moltíssims dels quals tenen ben demostrats per diferents maneres sos fondos i vastíssims coneixements.

Per lo tant, a falta de lo que no he pogut fer, van aquí unes quantes mal lligades consideracions, fruit, més que de cap estudi particular, de idees i conviccions fundament arrelades desde llarc temps en mon esperit.

Segons els etimologistes, de la paraula llatina *cives*, ciutadà, es formà la de *civitate*, ciutat, i modernament s'han format les de ciutadania i civisme.

Però, la paraula *civitate*, ciutat, solzament en sentit posterior o derivat significa el lloc limitat que are anomenem ciutat i els llatins en deien *urbs*; perquè'l sentit primitiu de la paraula *civitas* és el de dret o condició pròpia dels ciutadants. Aixis les lleis de *civitate* eren a Roma les que tractaven d'aquest dret de ciutadania.

Ademés, la paraula *civitas* significava també, allavors, el conjunt d'hommes units per un dret comú, ja visquessin en una sola ciutat, ja formessin un organisme superior, com els que avui anomenem Nació o Estat,

de la mateixa manera que, en el llatí cristià, es parlava, igualment, de la Ciutat de Déu, significant la reunió d'homes que vivien conforme a la llei de Déu.

Segons aquestes aclaracions, la significació pròpia de la paraula ciutadania és, *el conjunt de relacions jurídiques, de drets i de deures, que lliguen al home al organisme de la nació o estat a que està incorporat.*

Aixís resulta que la significació de la paraula ciutadania o civisme és diferent de la del patriotisme. El patriotisme és *l'adhesió sensible i racional que l'home sent per la seva pàtria*; és, per lo tant, un afecte. En canvi, la ciutadania és un deure, és la consciència del deure de contribuir al bon funcionament, per nostra part, del organisme jurídic al qual estem incorporats, tan si és aquest la nostra pàtria, com si és un estat del qual forma part la nostra pàtria i en depen la felicitat de la mateixa.

Però, encar que la significació de la ciutadania sigui la que acabem de exposar, resulta, no obstant, que, quan es parla d'escoles de ciutadania, d'ésser bon ciutadà, o de educació cívica, es dóna, generalment, a les paraules ciutadania i civisme la mateixa significació de patriotisme, de zel per les institucions i interessos de la pàtria, d'amor a la pàtria, donant també a la paraula pàtria un sentit més bé extensiu que limitatiu.

Això que, a primera vista, sembla un xic impropí, té, al meu modo de veure, la seva natura! explicació.

Encar que la ciutadania sigui una cosa diferent del patriotisme, resulta, de fet, que'l patriotisme, és a dir l'element afectiu, l'adhesió sensible i racional, el zel, l'amor, que constitueixen el patriotisme, són, també, la força impulsora que obra sobre la voluntat del home i el porta a complir dignament sos deures de ciutadania i a fer un bon us de sos drets.

Encar que sigui la intelligençia lo que guia al home, en canvi, lo que mou poderosament a la voluntat a obrar és l'element afectiu, és l'amor, sigui sensible, sigui racional, o sigui sobrenaturalitzat per la gràcia, que anomenem caritat.

La mateixa naturalesa comunica l'amor allà on és necessari. D'ella procedeix l'amor natural entre'ls esposos, l'amor entre pares i fills, i també l'amor patriòtic, que comença fent-nos estimar la població que'ns ha vist naixer, on hem rebut les primeres impresions de la nostra vida, s'exten després a lo que constitueix nostra regió, exercint forta atracció sobre nosaltres les costums, llengua, caràcter i modo d'ésser de sos habitants i, passant més enllà, abraça en una unitat superior a la nació o estat del qual formem part, quals interessos passem a considerar com a nostres.

De qualsevol manera que ho mirem resulta que l'home, que per naturalesa és social, i té per naturalesa l'inclinació d'estimar a sos semblants, es sent unit amb llaços d'atracció i afecte amb els que ha de conviure i juntar les seves activitats en les diferents formes amb que's trova incorporat a la vida social.

L'amor és lo que lliga al home amb la societat. Sens ell, que és el gran aglutinant de les coses, l'home no seria social, ni s'inclinaria a complir els seus deures de ciutadania, ni a fer bon us de sos drets.

Tot això és veritat; però també és cert i molt cert, que totes les afecions del home han d'ésser vigilades, cultivades, corretgides, dirigides, domades, perfeccionades.

¿Quí ha de fer això?—La intelligència, la raó— contestaran molts. Però, podem preguntar novament: ¿N'hi ha prou de la intelligència, de la raó del home, per a dirigir i perfeccionar les inclinacions del séu cor?

La resposta que hem de donar a tal pregunta ens ha de separar forçosament de les moltíssimes escoles desviades que estan separades de la nostra Religió i no admeten la caiguda original. Amb la caiguda original s'introduí en la nostra naturalesa el llevat o ferment corruptor que tots portem dins nosaltres mateixos. Aquest ferment inclina la nostra intelligència al error, converteix els nostres amors en concupiscències, desvia les nostres inclinacions, ens fa insensibles, peresosos i dèbils per a abraçar el bé, i violents i impetuosos per a entregar-nos al mal, ens empeny constantment a lo baix, a lo ínfim, ens treu la nostra sobirania de reis de la creació i ens lliga amb cadenes d'esclavitut amb les criatures i amb nostres més baixes passions; ens allunya constantment de nostre centre i de nostre fi, que és Déu, i ens porta al espantós abisme del no res, enterrant-nos en el sepulcre del nostre miserable jo.

Amb la caiguda original, la societat, que hauria d'ésser un conjunt armònic de totes les activitats humanes que, com himne grandíols, pujés fins al trono del Altíssim per a donar-li glòria; es converteix en lluita indigna de baixes passions, ofensiva en gran manera al Criador.

¡Quan certa és aquella sentència atribuïda a Sant Agustí, que *l'home és social per naturalesa, però és antisocial per vici!* Sí: és social, segons la naturalesa ordenada, i és antisocial, segons la naturalesa viciada del pecat.

No basta, no, l'intelligència per a poder l'home guiar-se i perfeccionar-se a sí mateix. Desgraciadament la història de la humanitat, l'experiència de tots els dies, i fins el testimoni de la nostra pròpia consciència, ens han de posar davant dels ulls, per més que'ns desagradí, la nostra insuficiència per a obrar el bé i la impossibilitat de resistir el mal, si volem contar solzament amb nostres forces. Sentim els efectes de la llei del pecat, d'aquesta força centrífuga que'ns aparta constantment de nostre centre i ens porta a les negacions, a la corrupció, a la destrucció de lo que d'hermós, noble i gran hi ha en la nostra naturalesa. Aquesta força destructora obra dintre nosaltres contra nosaltres mateixos, i per lo tant no podem vencer-la sinó per medi de una altra força, que'ns ha de venir de fóra, que'ns ha de venir de Déu.

Es una locura inconcebible el no volguer reconeixer la caiguda original que ha viciat tot el funcionament de la nostra naturalesa, però més locura és encar, després de tantes experiències, alçar-se els homes orgullosos, i fins en nacions catòliques, i pretenir la emancipació de Déu, proclamant, per sobre de tot, la independència i sobirania de la raó humana.

Sens els auxilis de la Religió, sens la eficàcia de la gràcia, no podem, no, complir nostres deures en la vida individual, ni en la vida de família, ni en la vida social, i per lo tant, tampoc podem ésser bons ciutadants.

D'aquí podem treurer-ne la següent conclusió: la millor manera de poder ésser bons ciutadants és siguent bons cristians. L'esperit de ciutadania, sens l'alè vivificador del cristianisme, o desapareix, o es debilita, o es desvia, o s'exagera, com succeeix això últim en la doctrina del estadisme, terme final de les teories socialistes, segons qual doctrina el fi del home no és altre que'l de servir a l'Estat, únic poder suprem, única providència dels súbdits, única font de tot dret, únic senyor i ordenador de tot, que s'adjudica la sobirania absoluta en totes les coses, convertint-se en una divinitat monstruosa, que anula la personalitat dels homes convertint-los en esclaus seus.

La gran doctora de la Església, Santa Catalina de Sena, exposa en varies de les seves inspirades cartes una doctrina que vé molt bé al assumpte de que tractem, qual substància pot resumir-se en aquesta forma: La causa de tots els mals del home i de tots els desordres, injustícies i trastorns de la societat prové del amor propi sensitiu; aquest amor propi, a manera de nuvol, ofusca els ulls de nostre enteniment, fent-nos veure les coses, no tal com són, sinó tal com desitjen els nostres desordenats apetits. Per a corregir aquest mal Déu ha posat en les nines dels ulls de nostre enteniment la llum de la Santíssima Fe; amb aquesta llum, si volem servir-nos-en, podem destruir el nuvol del amor propi, veure amb claretat, i adquirir l'amor de Déu del qual s'en deriva el del pròxim, i poder aixís obrar rectament en totes les coses.

Conclou la Santa la seva doctrina amb aquesta admirable fórmula: ens hem d'estimar a nosaltres mateixos i hem d'estimar al pròxim i hem d'estimar a Déu, per Déu; però, no ens hem d'estimar a nosaltres mateixos, ni al pròxim, ni a Déu, per nosaltres mateixos. Aquesta Doctrina la utilitza la Santa, lo mateix per a corregir petits defectes de persones molt espirituals, com per a combatre grans errors, com per a portar al bon camí a persones de totes les classes socials extraviades i pecadores, com per a fer conèixer i complir sos deures a persones constituïdes en autoritat o subordinades a les autoritats, lo mateix del ordre eclesiàstic, com civil, com militar.

¡Quanta necessitat hi ha de que aquestes doctrines, que són una emanació del Evangeli obrin els ulls de tants i tants que per a governar-se no admeten altre guia que la dels seus desordenats apetits i desprecien

la llum de la fe i els auxilis de la gràcia, que són els medis poderosíssims per a poder viure la vida del esperit sortint de la esclavitut de la carn!

Són avui moltíssims els qui, donant molt poca importància a les ensenyances de la Religió, com a cosa antiquada i de poca eficàcia, adopten procediments moderns o modernistes, per a obtenir la reforma dels individus i de la societat, quals procediments no tenen eficàcia, perquè no penetren en el cor del home ni poden ferli sentir l'amor al bé i al compliment del deure.

¿Quíns són els fruits de tot això? Ah! Tots els tenim prou a la vista i no hi necessitat de mencionar-los. Tots veiem el gran desconcert de la societat actual, en la que no es troba res sòlid i tot sembla que's disloca, cruxeix i es desploma. La vida de família està fortament debilitada per l'esperit disolvent i disgregador de la època; l'indisciplina i la rebeldia es veuen per totes parts; tothom parla de llibertat i de drets i ningú vol obeir i complir sos deures; la gent no s'enten i totes les coses es converteixen en problemes; veiem una joventut sens frè ni disciplina que, apenes surtida de la edat infantil, ja es manifesta amb audàcies loques, actes criminals i tota classe de vicis; la llei del egoisme, en lloc de la llei del amor, és la que domina en la societat; no sols existeixen els egoismes individuals, que són en número infinit, sinó també els grans egoismes collectius organitzats, formats per la convergència de molts egoismes particulars, els quals s'alcen, altius i poderosos, amenaçant a la societat i causant trastorns i danys gravíssims; veiem els partits polítics, que haurien d'ésser un medi per a portar-nos bons governs, convertir-se molts, per la corrupció regnant, de medi en fi, procurant ells i els seus adeptes, com a única finalitat, nutrir-se, igual que'ls paràsits, de la substància de la nació.

I l'esperit de ciutadania ¿on el trovarem? ¡Ah! que de ciutadania verdadera n'hi ha ben poca. I ¿cóm n'hi ha d'haver, si generalment, es miren els interessos de la nació baix el punt de vista del interés particular? ¿Cóm podem tenir ciutadania si posem davant ¿dels nostres ulls vidres enganyadors que'ns fan veure les coses del color que a nosaltres ens convé? I ¿cóm és possible veure bé si la mirada de la nostra intenció no és pura i senzilla, com ens ho prescriu l'Evangeli, sinó adulterada maliciosament per l'egoisme o amor propi?

La veu de la consciència, el desig de complir nostres deures, l'interés de procurar el bé públic, no mouen gaire. Lo que mou, lo que excita, lo que exalta i enardeix, són els mòvils particulars, els apètitos desordenats, els moviments passionals, que fàcilment es produeixen, i en totes direccions, en societats d'esperit dèbil, faltades de sòlida fonamentació.

¿Quí no reconeixerà, doncs, que la bona ciutadania, inspirada en el desig elevat de contribuir al bé públic, no's pot separar dels grans principis de la moral cristiana?

¿Quí no veurà que, fóra dels principis de la Religió, no pot dominar la llei del amor que tot ho agermana, sinó la llei carnal, la del amor

propi, la del egoisme, que és el gran disolvent que tot ho separa, còrromp i destrueix?

Per haver-se prescindit de Déu i de la guia salvadora de la Religió, la societat ha perdut la brúixula per a orientar-se i camina a la seva ruïna.

¡Quan cert és que'l pecat fa miserables als pobles!

¡Quan cert és que quan Déu no edifica la casa inútilment ¡treballen els que volen edificar-la!

¡Quan cert és que la societat té un sol Orientador i un sol Salvador que és Cristo, Senyor nostre, pedra angular de tot l'edifici social!

Podrà pensar algú que'm separo del tema perquè no entro a provar que'l Collell és una verdadera escola de ciutadania cristiana. No obstant, no és aixís. Tot lo que he dit ha anat encaminat a fer veure que la verdadera ciutadania ha d'inspirar-se en la Religió, sens la qual ens desviem de la veritat; admetem com a guia nostres desordenades inclinacions; passem fàcilment del estat de indiferència, que'ns retrau de cumplir nostres deures, al del apassionament produït per nostres apetits; caminem desorientats i sens guia, no coneguent ont hem de dirigir els nostres passos; perdem la sensibilitat o delicadesa de consciència, que és lo que'ns impulsa a cumplir nostres deures, i ens inclinem dòcilment a transigir amb nostres cegues passions.

Provat aquest punt principalíssim, de que la Religió és la base de la ciutadania, sols hem resta demostrar que en el Collell s'ensenya i s'educa segons els principis de la Religió; que en el Collell es forma'l cor dels alumnes en la pràctica de la pietat cristiana; que en el Collell, avants que tot i per sobre de tot, s'ensenya a ser bons cristians com a fonament per a poder cumplir dignament en tot lo demés.

Peró ¿tinc jo necessitat de demostrar això? ¿Tinc necessitat d'explicar als aquí reunits, la casi totalitat dels quals saben, per experiència, lo mateix que jo, l'esperit fundament religiós i piedós que informa tota la vida d'aquest centre docent; que'l Collell és, per aquest motiu, una escola de ciutadania, i de ciutadania cristiana, que és la única verdadera?

No: això no puc ni dec fer-ho. Fer això seria posar en dupte una cosa de la qual ni remotament ningú pot duptar-ne.

Lo que sí puc fer, i això vaig a fer, és felicitar efussivament al molt digne Director d'aquest col·legi, Rnt. Josep Corcoy, company meu d'estudis, per qué, durant la seva direcció, lo mateix que anteriorment, en aquest centre d'ensenyança la joventut rep altíssimes lliçons que, fecunditzant el seu esperit amb el ferment pur de l'Evangeli, la porten després a cumplir els seus deures en tots els ordres de la vida; per qué, sens necessitat de crear escoles especials de ciutadania, cosa completament inútil quan solzament es limiten a donar a conèixer el conjunt de drets i deures que posen en relació el ciutadà amb l'organisme governatiu, s'ensenya a conèixer i estimar a Déu, nostre principi i nostre fi,

i a tenir un amor i una confiança filial amb la Verge Maria, tot lo qual ens manté viva la fe que'ns ha de guiar i la caritat o amor verdader que'ns ha de donar forces per a obrar sempre rectament, lo mateix en la vida individual que'n la de relació o social, despreciant tota classe de concupiscències seductores; per qué aquí es forma la joventut, no sols amb el vigor físic, respirant els aires purs i sanitosos d'aquestes montanyes, sinó també amb el vigor moral, avivant el séu esperit l'alé vivificador de la doctrina de Cristo, que li dóna la robustès necessària per a quedar immune, en la vida social, de les corrents i doctrines corruptores que tan aparten als homes d'ésser uns bons ciutadants; per qué aquí els joves, apartats dels perills del món i baix la protecció de la Verge del Collell, poden créixer, com arbres plantats en les corrents de les aigües i donar abundants fruits a son temps en benefici de la societat.

Per lo tant, no puc fer més que acabar amb una entusiasta felicitació, no sols al digníssim Director d'aquest col·legi, sinó també a tots els benemèrits i molt ilustrats professors, que mantenen aquest centre de ensenyança amb el mateix esperit primitiu, que ha passat a ser tradicional, de formar als joves amb una solidíssima educació cristiana com a base de tot lo demés.

D'aixó jo, educat en aquest col·legi, i lo mateix tots els aquí reunits, ens en felicitem, i amb l'acte que realitzem en aquesta III Assemblea, vinguent aquí a refrescar el nostre esperit amb els dolços records de nostra edat juvenil, i principalment, a honrar i pregar a la Verge del Collell, manifestant-li que, aixis com era la nostra Mare d'avans, volem que també sigui la nostra Mare d'avui i de sempre i que guii els nostres passos en tots els camins de la vida; amb aquest acte, dic, que estem realitzant, venim a donar el més gran testimoni de que'l Collell és un gran centre d'ensenyança, del qual nosaltres, que'ns hi hem instruit i educat, n'estem sumament contens i satisfets i el considerem utilíssim, tan per a formar bons cristians, com per a formar bons ciutadants.

HE DIT.

NOMENCLATOR D'ANTICS ALUMNES INSCRITS A L'ASSOCIACIÓ

(Continuació)

Sabater Barricarda, D. Ramón, Dr. Dou, 12, Barcelonà.

Saqués, Rnd. D. Bonaventura, Pbre. Vicari, Palamós.

Taberner Collellmir, D. Andreu, Castañet (Sils).

Taberner Collellmir, Rnd. D. Vicens, Ecònom, Palausabardera, (Vilajuiga).

Tarrés Corriols, Rnd. D. Josep, Beneficiat, Las Planas.
 Tarrés Barcons, Rnd. D. Alexandre, Ecònom, Beuda.
 Tarrés Parnau, D. Lluís, Mestre Nacional, La Escala.
 Teixidor Agustí, Rnd. D. Joan, Vicari, Palafrugell.
 Teixidor, D. Josep, Propietari, Mieras.
 Teixidor Ballús, D. Alfons, del comers, Besadó, 3, Girona.
 Teixidor Quintà, D. Ramón, Mieras.
 Tintoré Grau, D. Joan, Zaragoza, 73, Barcelona.
 Tiló, D. Frederic, Carrer Nou Sant Francisco, 5, Barcelona.
 Tomàs Fort, D. Joan, Propietari, Calabuig, (Camallera).
 Tomàs Soler, D. Florenci, Calabuig, (Camallera).
 Traiter, Rnd. D. Narcís, Vicari, Camprodón.
 Tura, Rnd. D. Josep, Vicari, Torroella de Montgrí.
 Vallmaña Sardó, D. Anicet, Calonge.
 Vancells, D. Manel, Girona.
 Vayreda Aulet, D. Joaquim, Olot.
 Vehils Antoja, D. Antoni, Zaragoza, 19, Barcelona, (S. G.)
 Vehils Antoja, D. Joan, Zaragoza, 19, Barcelona, (S. G.)
 Vehils Antoja, D. Santiago, Zaragoza, 19, Barcelona, (S. G.)
 Ventura, D. Manel, Angel Guimerà, 20, 1.er, Barcelona.
 Verdaguer Plana, D. Miquel, Metje, Mieras.
 Vergés, D. Miquel, Prim, Badalona.
 Vidal, D. Joan, Veterinari, Banyolas.
 Vila Arcelos, D. Josep.
 Vila Fransa, D. Joan, Secretari, Viaña.
 Vilar Mas, Rnd. D. Anselm, Ecònom, St. Martí de Llémana.
 Vilar Llongarriu, Rnd. D. Joan, Diaca, Mieras.
 Vilallonga Roca, D. Jaume, Mestre privat, Sant Pol de Mar.
 Vilallonga Fàbrega, D. Joan, Sant Feliu de Pallarols.
 Vilallonga Fàbrega, D. Lluís, Estudiant de la Universitat, Barcelona.
 Vilallonga Fàbrega, D. Salvador, Estudiant de la Universitat, Barcelona.
 Viñas Triadó, D. Ramón, Metje, Anglés.

NOVES DELS ANTICS ALUMNES

El dia 20 de Desembre va pendre possessió de la dignitat d'Ardiaca de la Santa Església Catedral de Girona el M. I. Dr. Pere Iglesias, canonge de la Seu i vice-rector del Seminari Major. L'Iltre. Dr. Iglesias porta feta una carrera brillantíssima. El Collell, que'l tingué de professor durant set anys—1887 a 1893—i que'l conta com un dels millors amics, se'n gaudeix d'aquest tant merescut enlairament i se complau en adreçar-li la més sentida felicitació.

— En Josep Ayats i Surribas, secretari de la Confederació Gremial Espanyola, ha pronunciat darrerament orientadors discursos d'afirmació gremial en els teatres de Barcelona.

— Mn. Josep Soler de Morell, ha exposat en el Saló Parés una col·lecció de paisatges de Tossa.

— Dels nomenaments fets darrerament per l'Ihm. Sr. Bisbe interes-sen singularment al Col·lell, per tractar-se de antics alumnes, els se-güents: Mn. Lluís Gassó, vicari de Vidreres; Mn. Arseni Griera, ecò-nom de Gaseràns; Mn. Jaume Moret, vicari de Perelada; Mn. Miquel Feliu, vicari de Riudarenes; i Mn. Francisco Reverter, rector de Castel·lar de la Muntanya, nomenat per a regent de St. Iscle de Vallalta.

— L'Alfons Boix i Vallicrosa, professor de la Escola Industrial de Terrassa i farmacèutic de Moncada, ha contret matrimoni amb Na M.^a del Roser Albert de Puig.

— El Dr. Francisco Bartrina, metge de la Casa Real, ha estat recent-ment a Anglaterra enviat per SS. MM. en viatge professional.

— En Salvador Oliveras i Ayats, metge, s'ha establert a La Bisbal.

— En Lluís Montobbio i Terol, abogad, ha ingressat a la Compa-nyia de Jesús.

— En les prop-passades tèmpores fou ordenat de minorista a Bar-celona en Francisco Saladrigas i Comas.

— En Francesc Albert i Arnau, tinent-metge de la tercera bandera del Terç estranger, ferit en campanya, morí a l'Hospital de Tetuàn, re-buts amb molt fervor els Sants Sagraments el dia 11 de Desembre. R. I. P.

— Mn. Enric Gàbana, antic professor d'aquest Casal, dirigeix, a Figueres, el Col·legi-Academia de St. Josep.

— En Simón Saubí i Pujolàs, seminarista, ha retornat feliçment de l'Àfrica disposat a continuar sos estudis.

— S'han unit amb el llaç del matrimoni—i als peus de la Mare del Col·lell—l'Agustí Prat i Casademont amb Na Teresa Frigola i Martí, i En Francisco Serra i Soler amb Na Rosa Serra i Caulas.

— El Rnd. Joan Barolés feu la seva professió religiosa en l'Institut de Missioners dels Sagrats Cors, a Miranda de Ebro, el dia 26 d'Octubre, i darrerament ha esset destinat a Madrid.

FLORS ESCULLIDES DEL JARDÍ DE LA VERGE

Es una veritat incontrovertible que la gràcia de la divina vocació la realitza l'Esperit Sant amb una provídenca especialíssima, valent-se sapientment de les causes segones que suaument dirigeix a aquest fi. Mes, no es menys cert que'l Casal del Collell es un dels jardins que la Providencia ha disposat per al conreu de les flors escullides, que, un dia trasplantades, han de perfumar el claustre amb ses virtuts, ubriagar de sentors divinals als homens, i constituir una de les més formoses coronas de l'Església de Crist.

Mancariem a la veritat si no volguessim reconeixer que'l jardí espiritual del Collell *bat el record* en el floreixement de les divines vocacions; i no es d'admirar, quan la Jardinera que cuida del planter d'aquest Casal no es altra que la Verge Santíssima, que, com a Filla obedienda del Pare, com a Mare carinyosa del Fill, i com a Esposa amorosa del Esperit Sant, sab fer germinar i creixer ufanosa la gràcia divina de la vocació religiosa.

En tot temps ha vist el Collell sorgir d'entre'ls seus alumnes ànimes candoroses que menyspreuant els plaers mundanals i obrint ampliament son cor a la gràcia divina han deixat el Casal de la Verge per a sojornar en el claustre. Darrerament—i es ço que inspira aquestes ratlles—havem tingut grat esment de tres d'aquestes envejables vocacions. En Carles M.ª Puigrefagut i Dou, i en Lluís Montobbio i Terol, termenats per abdós amb gran lluiment els estudis civils, han ingressat a la ínclita Companyia de Jesús; i en Manel Franquesa i Lluelles ha professat en la preclara Orde de Sant Benet.

¡Ditxosos èlles, que han sapigut escoltar la veu amorosa de Jesús que'ls cridava a la perfecció! ¡Be per aquestos fills de la Mare del Collell, flors escullides del Jardí de la Vergel!

Quina sia la dolcesa que senten les ànimes candoroses en el claustre ho diuen amb tota la eloqüència unes lletres que a un amic del Casal escriu en Manel Franquesa, avui Fra Basili, de Montserrat. «Soc feliç en la vida monàstica que he professat i que cada dia estimo més: moltes vegades com despertant d'un somni em miro, i després de dos anys de vestir l'Hàbit m'extranyo de veurer-m'hi cobert. ¡Ah, es tan gran el canvi que Deu Nostre Senyor ha fet en mi!»

Ni obliden pas aquestos fills estimadíssims de la Verge del Collell a la Mare carinyosa que ha guiat els seus passos: «O, com me'n recordo dels dies passats sots el maternal mantell de la Mare del Collell; amb quina fruició remembro en les dolces hores que se m'escolen en el bell Montserrat els dies plaents del Collell; com sommio trobar-me en aquella futura basilica a cantar-hi, si cantar-hi les misericordies de Deu i de sa Mare Beneida que en aquells llocs vessaren sobre meu amb tanta pie-

tat!.... ¡Quantes voltes al modular al cap-vespre els sons dolçissims de la Salve gregoriana, que'ls Escolanets responen, me so recordat de la també dolçíssima per a mi que al Collell canten cada dia a sa Mare la família que allà sojorna!»

¡Be per les flors escullides del Jardí de Maria! ¡Glòria a la celestial Jardineria del Collell!.....

LA ESGLÉSIA EN CONSTRUCCIÓ

COS DE ZELADORS

(Continuació)

D. Joan Vila, Sabadell.	2	ptes. mensuals.
D.ª Encarnació Nicolau, Terrassa.	2	» »
» Rita Auguet, Terrassa.	1	» »
D. Joan Forrellad, Sabadell.	2	» »
» Lluís C. Vehí, La Bisbal.. . . .	2	» »
Sret. Josep M.ª Ferrater, Barcelona.. . . .	1	» »
Sreta. Mercè Ferrater, id.	1	» »
D. Josep Bartrina, Olot	2	» »

(Seguirà)

SUBSCRIPCIO GENERAL

NOVEMBRE i DESEMBRE DE 1924

	Pts.		Pts.
D. Joan Mollfulleda.	25	D. Joan Brujas.	10
M. Miquel Triadú.	5	Sr. Catarineu.	20
D. Emili Llansó.	25	D. Emili Mas.	25
Família Barceló.	25	» Jaume Calvet.. . . .	50
D. Narcís Gotarra.	10	Sra. Humet de Calvet.	10
D.ª Dolors Massaguer.	25	M. Celestí Pararols.	5

	<u>Ptes.</u>		<u>Ptes.</u>
M. Josep Gratacós.	25	En sufragi de T. M.	175
D. Ricard Masó.	5	Llegat d'una persona de-	
M. Pere Vila.	5	vota de Santa Maria del	
» Miquel Serra.	5	Collell.	300
D. Josep Caballé.	15	D. Joaquim Planella.	5
Un a. a. de Mieras.	50	D. ^a Dolors Pont.	1'20
D. Josep Puig.	5	» Mariana Cots.	2'40
» Joan Viñas.	25	» Cecília Torrent.	1'20
» Francisco Bustins.	2'50	» Carme Pagès.	1'20
D. ^a Emília Carreras, en ac-		Una devota.	1
ció de gracies.	5	D. F. C.	10
Sret. Josep Puigmiquel.	1	» Lluís Montobbio.	200
Alumnes de H. U.	5'65		

Ingressat de la Associació de Zeladors

	<u>Ptes.</u>		<u>Ptes.</u>
Un sacerdot.	15	Srta. Hermenegilda Albert	6
M. Josep Corcoy.	60	D. ^a Anna Arnau, Vda. de	
D. Joan Geli.	24	Albert.	6
D. ^a Dolors de Pont.	12	M. Tomàs Castañer.	30
M. Joaquim Alemany.	45	» Benet Gimbernat.	3
D. Antoni Alemany.	45	» Benet Font.	12
» Ramón Adroher.	75	» Josep Pol.	5
» Pere de Pol.	210	» Joaquim Masó.	12
» Josep Junquera.	2	» Joan Serrabella.	12
M. Pere Jordà.	12	» Arseni Griera.	42
» Josep Casas.	12	» Carles Faixat.	12
D. ^a C. Casamor.	5	» Antoni Frigola.	12
» Maria Aragonés.	5	» Sebastià Puig.	6
» Lurdes Granell.	12	» Miquel Marquès.	64
» Manuela Legares.	5	» Miquel Masó.	12
D. Santiago Figueras.	40	» Antoni Figueras.	24
» Josep Padró.	12	» Ramón Canadell.	45
En memòria de D. Marce-		» Esteve Jou.	12
lí Aroles.	6	D. ^a Carme Vives de Hereu	12
D. Pau Serracant.	12	M. Josep Prat.	12
M. Jaume Moret.	24	D. ^a Anna Estartús de Du-	
D. ^a M. Riera de Salavia.	12	ràn.	12
D. Lluís C. Vehí.	24	M. Josep Juanola.	6'20

	<u>Ptes.</u>		<u>Ptes.</u>
D.ª Teresa Mercader..	12	D. Manuel Pigem.	5
M. Francisco Rabassa.	60	Srta. M.ª del Collell Juli i	
D. Josep Bartrina.	25	familia.	60
D.ª Núria Teixidor.	12	D.ª Encarnació Danés de	
M. Artur Pigem.	12	Juli.	12

NOTES:

- I. Ademés de la Benedicció apostólica més amunt anotada, els cooperadors a la obra participaran de les gràcies següents: Cinquanta dies d'indulgència concedits per l'Illm. Prelat de la Diócesi, una Missa que es celebrarà cada dissapte, *Memento* dels Rvnts. Sacerdots del Collell, Comunió freqüent dels col·legials i salve quotidiana.
- II. Les almoines poden fer-se per conducte de qualsevol membre de la Junta i en els llocs següents:
  - A Girona.—Llibreries de Vda. Franquet i Successors de F. Geli.
  - A Barcelona.—D. Lluís Codina, carrer del Bisbe, 2 bis.
  - A Olot.—Llibreria de Ramón Bonet.
  - A Figueres.—Rvnt. Dr. D. Josep Jordá.
  - A Vich.—D. Marián de Rocafiguera, P. Major, 24.
  - A Banyoles.—D. Teodor Masgrau, Farmacèutic.
  - A La Bisbal.—D. Ferreol Vila, carrer Mesuras.
- III. Previ avís dels Rvnts. Sacerdots se cobrarà també dels seus respectius apoderats a Girona.

ESTAT DE CAIXA A 31 DE DESEMBRE DE 1924

Entrades		Sortides	
	<u>Ptes.</u>		<u>Ptes.</u>
Suma anterior..	140709'25	Suma anterior.	189088'75
Subscripció general..	1081'15	Picapedrers..	1554'25
Cobrat dels zeladors..	1224'20	Rajolers..	779'90
Venda d'obra cuita	258	Ferrer..	151'90
Caixa d'almoines..	13'45	Ciment..	100
SUMA.	<u>143286'05</u>	SUMA.	<u>141674'80</u>

RESUM

Entrades..	143286'05 pessetes
Sortides..	141674'80
EN CAIXA	<u>1611'25</u>

PROEMIAL

La vida escolar lliscant suaument, les gregors cada jorn més accentuades del autumne, belles nits de blau-cel esclatants en joia mariana, i el Desembre congelat confús retirant-se, al aparèixer el Diví Nadó.... vet aquí, lector benamat, la síntesi del bimestre que anem a ressenyar.

DEL CASAL

Amb tota normalitat s'han seguit desenrotllant les tasques acadèmiques del primer trimestre del curs escolar.

— El Sr. Rector assistí, els dies 19 i 20 de Novembre, al enterrament i a les honres del M. I. Dr. Hortal, de quin traspàs donem compte en altre lloc.

— Mn. Joan Font, terminats els serveis militars a la Pàtria, s'ha reintegrat al ensenyament.

— Mn. Joan Pelaó rebé el sagrat ordre del diaconat en les prop pasades tèmpores de mans del Emm. Cardenal.

— La Junta Directiva de la Congregació de Ntra. Sra. del Collell, Sant Tomàs d'Aquino i Sant Lluís Gonzaga, s'ha constituït de la següent manera: Director: Ramón Rodón, Pbre.—President: Francisco Sanmiquel.—Vis-President: Juli Serrat.—Secretari: Josep Puntas.—Concellers: Josep Bayés, Josep Balet, Ferràn Masferrer, Joan Gusó, Angel Frigola, Josep Alemany, Miquel Barral i Josep Taberner.

La Directiva de l'Apostolat de l'Oració, ha quedat constituïda en la forma següent: Director: Josep Corcoy, Pbre.—Sots-Director: Ramón Rodón, Pbre.—Zeladors: Benet Juli, Pbre., Francisco Sanmiquel, Josep Puigmiquel, Josep Trias, Salvador Colomer, Josep Taberner, Joaquim Yari, Ramón Palà, Joan Coll, Miquel Barral, Eduard Caballero, Lluís Matas, Joaquim Torras i Joan Suñé.—Zeladores: Hermenegilda Albert i Maria Casademont.

— S'estàn habilitant per a «Camps de Sports» els espaisos quintants de «Bellpuig», avui propietat del Santuari.

— El dia 9 de Novembre els Drs. Pagés i Rodón assistien a la benedicció de la bandera del Patronat Infantil de Arbúcies, del que n'es l'ànima l'antic superior d'aquest Casal Mn. Antoni Serras.

— El dia 23 del mateix mes, trobant-se a Olot amb motiu de la festa de Sta. Cecília quin panegíric digué, el Dr. Rodón donà una conferència en el Col·legi del Immaculat Cor de Maria sobre'l tema «Formació del caràcter en la dona».

— La Escolania del Casal fou obsequiada amb una berena extraordinària el dia 20 de Desembre, distinció ben merescuda pels rossinyolets de la Verge.

— El dia 23 de Desembre sortien del Col·legi, amb la natural joia, tots els escolars per a passar les diades nadalenques amb llurs famílies.

DELS CULTES

La diada que la Església dedica a la commemoració de Tots els Sants tingué al temple de Santa Maria la celebració litúrgica que li correspon. Els col·legials volgueren ademés solemnitzar-la—amb el *placet* dels Superiors—amb una vetllada que resultà molt divertida. Sobresortiren: el monòleg «L'home roig», per en Seguí, «L'hermita dels xiprers», drama que representaren els alumnes Tarrés, Bayés i Coll; el sàinet «Un desafi», pels col·legials Bayés, Mató, Coll, Albert, Tarrés i Plà; i el divertit «Senyors, falta un artista» que posaren en escena els mateixos i ademés els alumnes Caba i Teixidor.

— La festa del Serafi d'Assís tingué lloc enguany el dia 9 de Novembre. A la comunió general digué la plàtica Mn. Josep Garrido, i la Escolania cantà *A la porta del meu cor*, Romeu, i *Sospirs*, Padró. Al ofici, que revestí tota la solemnitat, alternà la *Schola Puerorum* amb el poble, cantant la missa *Fons bonitatis*. A la tarda, amb gran concurrència de fidels, el Dr. Rabassa panegiritzà la Impresió de les Llagues de St. Francesc, cantant-se durant la funció *Pare-nostre*, de Socías, *Ave-Maries*, Mas i Serracant, *Himne a St. Francesc*, Vives, i *Salve* solemne gregoriana.

— El dia de Sta. Cecília la missa del pensionat fou amb harmonium i cant de motets eucarístics per la Escolania.

— El retir espiritual del Novembre fou el dia 24. El Dr. Rabassa platicà a n'els escolars sobre la necessitat i la facilitat de la santificació. Com de costum es cantaren per tots els col·legials, alternant amb la Comunitat, les vespres de la Verge. Al endemà, com a dia 25 del mes, ademés de la comunió general de Reglament, hi hagué ofici de l'Aparició de Nostra Senyora, cantant-se la missa *Cum jubilo*, i els *Goigs* al acabar.

— El dia 30 començava el sant temps d'Advent, cantant-se la missa gregoriana pròpia i el típic i encisador *Rorate caeli*. En el mateix dia es donà començ a la Novena a la Immaculada.

— Al primer divendres de Desembre, com se fa en tots els primers divendres, a la vesprada hi hagué funció eucarística i benedicció amb Nostramo.

— I vingué la festa de la Immaculada, una de les més solemnes del Santuari i d'aquelles en quin lluiment hi posen tota l'ànima els nostres col·legials.

Els actes litúrgics i la funció religiosa revestiren tota la solemnitat. Missa de comunió amb plàtica per Mn. Costa, desgranant la Escolania *La presó del Tabernacle*, Romeu, i *Sospirs*, Padró... Ofici solemne, amb la missa *Cum jubilo* i *Salve Mater*.... Funció dedicada al privilegi de la Concepció puríssima de Maria, predicant-hi Mn. Garrido, i cantant la *Schola Cantorum*, *Diffusa est gratia*, a tres veus mixtes, de Ravanello i *Goigs de la Puríssima*, de Romeu... A l'endemà, la missa *pro defunctis*, a sufragi dels passats del Casal.... Tot bellíssim i amb un marc de pietat i entusiasme còrporador.

A la vetllada, que en res desmeresqué de la importància de la festa, es desenrotllà el següent programa:

Primera part: 1. *Pregària a la Verge del Collell*, Roquet, per la *Schola Cantorum*.—2. *Discurs*, per el President de la Congregació, Sr. Sanmiquel.—3. *Els Masells*, drama en 3 actes, pels alumnes Coll, Bayés, Tarrés, Plà, Puntas, Sanmiquel, Mató, Albert, Caba, Cardelús i Teixidor.—4. *La violeta i el jonc*, poesia per en Rafel Quintana.—5. *Barcarola*, pessa al piano, per el Sret. Salvador Gras.—6. *Els Masells*, segon acte.—7. *Immaculada*, poesia per Emili Castellanos.—8. *El rey de Thule*,

Schubert, per la Escolania.—Segona part: 9. *Entre flors*, Nicolau, pel Sret. Joan Costa.—10. *A Maria*, poesia pel Sret. E. Mercader.—11. *Els Masells*, últim acte.—12. *A la Immaculada*, poesia del Rvnd. Camil Geis, pel Sret. Albert Massaguer.—13. *Lo que más vale en Maria*, poesia per Arthur Nogareda.—14. *La Tragedia d'un Barber*, sainet, pels collegials amunt esmentats.—15. *Diffusa est gratia*, a tres veus, per la Schola.—16. Repartiment de les matrícules als alumnes que n'obtingueren en els exàmens del curs de 1923 a 1924.

— El dia 14 es donava compliment a lo disposat per la Superioritat dedicant la diada a pregàries pel triomf de la Pàtria en el Marroc. Des de l'ofici a la funció de la tarda hi hagué vetlla contínua a S. D. M.

— I arribem a les dolces diades nadalenques que en el nostre Santuari es celebren amb tot l'esplendor. En la nit ditxosa de Nadal era molt gran la gernació que assistí a la *Missa del Gall*. Es cantà la missa *A la Mare de Deu de Núria*, de Romeu. El Dr. Rodón dirigí als fidels la paraula sagrada a l'ofertori, els pastors amb llurs moltons passaren a adorar el Diví Nadó i tota la munió de fidels besà reverentment al Jesuset, mentres cantava'l chor *Adeste fideles*, gregorià, *Cançò del rossinyol*, *Salvador*, i *Nadala*, de Masvidal. A la comunió, que fou molt concorreguda, enfervoritzaven els cors les estrofes mai prou estimades del *Adoro te devote*, gregorià.

— El dia 17 de Novembre es celebrà en aquest Santuari l'aniversari del traspàs de don Fidel Mas, pare dels alumnes Fidel, Josep M.^a i Melchor, de Barcelona.

També a sufragi de don Ramón Rodón, cosí del nostre Dr. Ramón, es celebrà un ofici de *requiem* el dia 15 de Desembre.

— En el nostre Santuari s'han celebrat misses a les intencions de F. Plandiura, de Pere Casellas, de Joan Carrera, de la Sra. Rosa Escalas de Ballester, de Joan Viñas, de Dolors Roura, de Narcís Perez i Perxes, de Rosa Perxes de Perez, de Dolors Casademont, del alumne Llauro, de Agustí Prat, del Rnd. Rafel Torrent, de Joan de Ciurana, de Dolors Bustins, de Jacinto Masgrau.

Ademés, se n'han dit en sufragi de Fidel Mas, de Josep Santanna, de Francisco Albert, dels Rnds. Joan i Josep Molas, del Rnd. J. Obrador, de R. Bertràn i Pujolàs, del Rnd. Joan Marcer, de Josep Roquer, de Alfons Rovira, de Rita Serra, de una Religiosa Filla de Sant Josep, del Rnd. J. Aragonés.

Així mateix, a més dels oficis de fundació y dels mensualment celebrats a intenció dels zeladors, se n'han celebrat a intenció de la Orde Tercera de St. Francesc i Congregació Mariana, i de les famílies Estany, Viñas, Prat, Ciurana, Dolors Graboleda, Salvatella i en sufragi del difunt A. Ribera i altres.

— Durant el bimestre Novembre-Desembre les dades del culte són les següents:

Novembre	362 misses;	11 oficis;	4620 comunions.
Desembre	350 »	8 »	3850 »

DELS DEVOTS

Aquí el cronista ha de començar dedicant un sentit record a dues il·lustres personalitats ben devotes del Santuari de la Verge Apareguda, quina vida la dalla de la mort ha segat darrerament.

El M. I. Dr. D. Rafel Hortal, canonge ardiaca de la Seu Gironina, persona de altíssim prestigi i de unes qualitats de govern eclesiàstic per

tots reconegudes, fins sos dies a la Immortal Ciutat el dia 18 de Novembre. Havia palesat sa estimació pel Casal de la Verge en múltiples ocasions: encara recordem amb fruïció sa darrera estada entre nosaltres, en la que'l seu tracte familiar i senzill es guanyà promptament la simpatia de tots, professors i alumnes.

A la seva vila nadiua, Lloret de Mar, morí també el M. I. Dr. D. Agustí Vilà, altre canonge de la Seu de St. Narcís, de tants mereixements en la diòcesi gironina. La Verge del Collell i el seu Casal no oblidaran mai que a ell fou deguda la idea de la construcció del nou temple a la nostra Madona, quan siguent Vicari Capitular, l'any 1914, assistí a la festa de la Aparició de la Verge.

Que la llum perpetua els il·lumini i hagin trobat el descans eternal en les delícies de la Glòria.

— El nostre Santuari s'ha adherit amb entusiasme a la obra del *Estudi Iconogràfic Marià i Museu*, enviant al encarregat de la secció gironina D. Josep J. de Bartolomé—Corts Catalanes, 625, 2.ª Barcelona—tot el material referent a Santa Maria del Collell que pot facilitar aquesta tan simpàtica obra mariana.

— Amb gust havem vist com en els calendaris populars *L'Hermità dels Pirineus i Calendari del Pagès* es senyalava el dia 25 d'Octubre com a diada de la Aparició de la Mare de Déu del Collell.

— El dia 27 de Novembre s'uniren amb el llaç del Sant Matrimoni, als peus de la Verge, l'Agustí Prat i Casademont amb Na Teresa Frigola i Martí. Beneí els desposoris el Sr. Rector i platicà el Dr. Pagès.

També als peus de Sta. Maria contragueren matrimoni el dia 24 de Desembre En Francisco Serra i Soler i Na Rosa Serra i Caulas, feligresos del Torn.

— Per al dia 17 del mes de Gener es anunciada la boda en nostre Santuari de En Joan Flori amb Na Maria Llop.

— Al Marroc ha mort el tinent de la Mehalla Jalifiana don Francisco Crespi i Homar, nebot del Illre. Sr. Vicari General d'aquesta diòcesi Dr. D. Jaume Homar, a qui enviem nostre condol.

— Dues famílies ben devotes de la Verge del Collell han vist alegria la seva cristiana llar amb la celebració d'una missa nova. La família de Grifó, de Barcelona, i la Coldecarrera, de Castellar de la Muntanya. A ambdues, i particularment als novells ministres del Altíssim, els nostres amics Rnds. Francisco de Paula Grifó i Miquel Coldecarrera, carmelita, la nostra enhorabona.

— De nostre bon amic don Jaume Borràs, de Badalona, hem rebut per a la església en construcció una participació de cinc pessetes al número 20.477, de la rifa de Nadal. Segons nostres notícies ha sigut premiat amb vinticinco pessetes. Que la Verge li pagui.

— La devota de Sta. Maria del Collell, Na Concepció Llusà Vda. Mas ha fet ofrena de bells cortinatges destinats a les portes laterals del cancell del temple, de molta utilitat durant la hivernada. Agraïts a tant bona ofrena.

— Al posar punt final a aquesta Crònica ens arriba la trista nova del traspàs del distingit mestre jubilat En Martí Jordà, pare del que fou professor de aquest Col·legi Rnd. Dr. Josep Jordà. A aquest bon amic i demés distingida família testimoniem el nostre condol, al ensems que preguem al Senyor vulgui acullir en la Glòria al bon mestre nacional i excellent cristià.

A LA IMMACULADA (*)

I

ESPARÇA

*Sobre el cel del Desembre gelat,
quan totjust a la vida comença,
un Estel miracler ha esclatat,
d'una bella fulgor mólt intensa.*

*No hi val pas el sinistre conjur
de la més amassada tenebra;
el séu brill esdevé mólt més pur,
amarat de rosada i de gebre.*

*Te cinc raigs que pel mon expandeix
i llampurnen de nit i de dia:
sobre el cel del Desembre floreix
la puresa immortal de Maria.*

II

GLOSA

*El Desembre congelat
tot xaruc venia.....
Sobre el camp erm i glaçat
bella Flor sorgia;
tot el mon meravellat
son perfum sentia;
per l'olor ha endevinat
quina Flor sèria.....
Tota pura, ha proclamat,
fóreu Vos, Maria.*

(*) Poesia llegida en la Vellada de la festa de la Immaculada.

PREGÀRIA

*Vos que floriu al desolat jardí
del Desembre, envaït de maltempsades,
féu que en la terra tornin a florir
les odorants virtuts més oblidades.*

*El Desembre del món és trist i llarg,
i sort de Vos, O! Verge Immaculada.
que ens veniu a endolcir el viure amarg
amb la benigna llum de la mirada.*

*Veniu damunt l'ermini de les neus,
amb un nimbe de boires sedalines;
el cel estén tots els domassos séus,
brodats amb gemmes de fulgors divines.*

*Auriolada amb singular claror,
pels astres de la nit i el sol del dia,
i coronada amb uns crepuscles d'or,
esmaltat amb vivent policromia.*

*O! gran Estel d'enlluernants clarors,
que bandejen la mundanal tenebra:
Flor desembral de múltiples odors,
amb vostre amor foneu els cors de gebre.*

*I puix floriu al desolat jardí
del Desembre envaït de maltempsades,
féu que en la terra tornin a florir
les odorants virtuts més oblidades.*

◆◆ CRÍTICA BIBLIOGRÀFICA ◆◆

Analecta Montserratensia.—Vol. V.—Any MCMXXII.—Impremta de l'Abadia de Montserrat.—Tots Sants de 1924.

Qui no conegués l'Abadia de Montserrat, qui no tingués esment de lo que són els benemèrits fills de Sant Benet, del més il·lustre monastir de nostra terra, li bastaria fullejar el volum V d'*Analecta*, que acaba de

editar en els seus propis tallers la preclara Abadia, per a convencer-se de lo molt que dèu la nostra pàtria als monjos benedictins, ferms conreadors de la virtut i de la ciència, i infatigables continuadors de les glòries del Montserrat.

Comença el volum present amb una ben documentada monografia del P. Anselm M.ª Albareda sobre «La Congregació benedictina de Montserrat a l'Austria i a la Bohèmia». 280 planes dedica l'autor a desenrotllar la història del moviment monàstic-montserratí iniciat en terres d'Austria i de Bohèmia al segon terç del segle XVII.

De les planes 281-292 el P. Ramón Augé ens dona bells «Documents per a la història del Montserrat de Madrid».

Segueix el P. Arxiver del Monastir presentant—planes 293 a 359—la cronologia dels primers Abats de Montserrat, enllaçada amb la dels darrers Priors ja publicada.

A continuació el P. Gregori M.ª Sunyol ha tingut la bella pensada de estudiar-hi sis formoses «Càntiques del rei Alfons X dit el Savi», donant-ne la versió musical, ademés de presentar-les en forma documentària. Aquestes «Càntiques» amb els «Cants dels Romeus» trets del llibre «Vermell», tenen moltíssim interès per a la reconstrucció històrica del «Cantorat Montserratí».

«Miscelànea històrica» és el títol de la part que segueix—planes 421 a 454—, en la que diferents historiadres comuniquen interessants documents per a la història de Montserrat.

Amb una resumida crònica del culte montserratí i un Index Alfabètic acaba el volum V de *Analecta* que en res desmereix dels quatre anteriors.

Intercalats en la obra hi ha les fotopies de les «Càntiques del Rei Savi» i 12 bells fotogravats de la Biblioteca Montserratina que consta ja de 80,000 volums.

En síntesi: una obra ben estimable pels historiadres; un treball ben digne de l'Abadia del Montserrat.

Geograffa-Atlas, grado medio, por el Dr. Rafael Ballester.—Casa editorial Dalmau, Pla y C.^a, Gerona. 1924.

La important casa editora de Girona «Dalmau Pla» acaba de publicar la obra quin títol encapsala aquestes ratlles.

Forma un volum de 78 pàgines, que per el desenrotllo del text i pels nombrosos gravats i policromies el considerem sumament didàctic.

Tan l'autor com la casa editora han conseguit el seu objecte: fer racionals, senzills i atractius els interessants estudis geogràfics.

◆◆ NECROLOGIA ◆◆

Durant el bimestre Novembre-Desembre han lliurat llur ànima a Déu els següents amics del Col·lell:

Jesús M.ª Ayats Surribas, germà del a. a. Josep, a Madrid.

Jaume Faixeda i Badia, a., a Bordils.

M. I. Dr. Rafel Hortal i Elías, a Girona.

M.^a del Carme Font i Aleu, germana dels a. a. Miquel i Pere, a Barcelona.

Antònia Torrent i Ferrerfàbrega, a Agullana.

Narcís Cobarsí, pare del a. a. Josep, a Viloví.

Carme Cuéllar, mare dels a. a. Ramón i Josep Nogareda, a Olot.

Rafel Fontan i Palomo, a l'Àfrica.

Joan Faixat, germà del a. a. Mn. Carles, a Mèxic.

Altons Vila i Costa, pare dels a. a. Miquel i Lluís, a Barcelona.

Baldiri Martinolas, avi del a. Francisco, a Roses.

Francesc Albert i Arnau, a. a., a Tetuan.

G.^a Teresa Codina i Falguera, germana del a. a. Mn. Joan, a Ujo (Oviedo).

Rita Serra, esposa del a. a. Joan Serrat, a Mieras.

Mn. Jeroni Plana, a. a., a Girona.

Mn. Ramón Colobrans, a. a., a Fornells.

Pere Comas, avi del a. a. Pere Tresserras, a Banyoles.

Jaume Puxan, a Canet de Mar.

M. I. Dr. Agustí Vilà, a Lloret de Mar.

Francesc Crespi i Homar, al Marroc.

Mn. Carles Pujol-Galceran i Guàrdia, a. a., a Olot.

Emília Serra Vda. de Presas, mare del a. Joan, a Cassà de la Selva.

Martí Jordà, pare del a. professor Dr. Josep, a Figueres.

— R. I. P. A. —

Al donar a les respectives famílies nostre condol preguem als lectors del BUTLLETÍ ofereixin algun sufragi a favor d'aquests difunts. Per a ells resem diàriament un Pare nostre en el Sant Rosari.

OLOT: Impremta i llibreria de Ramón Bonet, Major, 3.—Teléfono, 56.